

Чадвали худбаходихи / Self Assessment Tool

Мактаби шумо алакай барои ташкил намудани мухити тахсилоти хамчоя(хамчоя) ва дустона чи кор карда истодааст?

Сиёсати мактаб ва кумаки маъмурият: **School Policies and Support:**

Мактаби шумо/ **Your school...**

- Марому максуди амик ва сиёсат оид ба таълимоти хамчоя ва таълимоти дустона, инчунин сиёсат(бар зидди) барои бартараф намудани ҳуқуқпоймолкуниро дорад?
- Руихати қудакони дар қайди мактаб буда ва дар қайди мактаб набудаи маҳаларо, инчунин руихати қудаконро, ки барои чи дар қайд гирифта нашудаанд дар алоҳидаги дорад?
- Ба волидон қорҳои фаҳмондадихи гузаронида онҳоро ба ҳулосае меоранд,ки фарзандонашонро дар қайди мактаб монанд ва онҳоро ба он водор менамоянд,ки ҳамаи қудакон бояд, ки дар қайди мактаб бошанд чунки онҳо ба ин ҳуқуқ доранд?
- Нусхаи ҳуҷатҳо ё манбаҳоро дар дараҷаи милли ва минтақавӣ, ки ба таълимоти хамчояи қудаконе, ки маълумот ва қобилиятҳои гуногун доранд равона қардашудааст дорад?
- Оё медреса, ки қадом ташкилотҳои қасби, гуруҳҳои эҷодаки ва ташкилотҳои маҳали барои таълимоти хамчоя манбаҳоро пешниҳод менамоянд?
- Оё бо роҳи амик муҳимият ва зарурияти таълимоти хамчояро ба маъмурияти мактаб ва омузгорон нишон дода метавонад,то ин ки онҳо ин таълимро дуруст дарк кунанд?
- Оё руихати душворихое,ки барои инкишофи мухити омузиши дустонаи хамчоя дар мактаб монеа мешаванд омода қардааст ва руихати роҳҳои бартараф қардани ин душворихоро чи?
- Оё муайян намудааст, ки дар сохтори мактаб ба баъзе паҳлуҳо тағирот дохил намоянд, аз ҷумла ба хароҷотҳои як рузае, ки боиси дастрас нагаштани таълими босифат ба қанде аз духтару писарон мегардад.
- Оё барои омузгорон қунин шароит муҳаё намудааст, то ин ки онҳо барои қумак намудан дар омузиши ҳамаи қудакон аз методҳои нав ба нав истифода намоянд?
- Оё бо маҳала ҳамқори дорад, ба талаботҳои маҳала ҷавобгу аст, инчунин ба маҳала имқониятҳои фароҳам медиҳад, то ин ки маҳала дар ташкили таълимоти мусбии хамчоя фикру ақидаҳоишонро иброз намоянд?
- Оё талаботҳои қорқарон ба назар мегирад ва онҳоро сустифода наменамояд?(яъне онҳоро бе хоҳиши ҳуди онҳо барои иҷро намудани қоре маҷбур намеқунад)
- Оё дастгирии ҳуб, механизми назоратқари ва мониторинг гузарони дорад,ки дар он ҳар як нафар метавонад иштирок намояд ва оид ба тағйир ёфтани ҳуҷатқузори дар тақрибаи тахсилоти хамчоя ва инчунин дар ташкили ҳулосаҳои оянда қизе омузад?

Мухити мактаб: **School environment ...**

Мактаби шумо: **Your school...**

- Оё талаботи ҳама қонандагонро ба назар мегирад, ба монанди ҳоҷатқона дар алоҳидаги барои духтарон ва писарон, роҳи гузариши маҳсус барои қудакони эҳтиёҷоти маҳсус дошта яъне онҳое, ки роҳ гашта наметавонанд?
- Оё мухити солиқ, тоза ва меҳмонавоз дорад?

- Оё барои таъмини оби тозаи безарари нушоки ва хуроки фаровон устувор аст? Оё дастуре дорад, ки дар он хама зану марди мактаб нигоҳ накарда ба хама пахлухо яъне чи маъумот, қобилияти ҷисмони, дин, забон ва ғайра баробар доништа мераванд?
- Оё чунин коргарон ба монанди маслихатчи ва ё омузгороне, ки дузабонаанд ҳафт дар мактаб, то ин ки хонандагоне, ки ба таълим дар алоҳидаги эҳтиёҷ дорад муайян намуда ба онҳо кумак кунанд?
- Оё протсес ва фаъолияте дар мактаб мавҷуд ҳафт то, ин ки ба омузгорон, падару модарон ва қудакон кумак намоянд, то ин, ки онҳо яққоя фаъолият намуда қудакони эҳтиёҷоти махсус доштаро муайян намуда ба онҳо дар омузишашон кумак намоянд?
- Оё корҳои гуруҳи байни омузгорон ва хонандагон ташкил шудаанд?
- Бо духтурон ҳамкори дорад, ҳафт раҳси масъуле, ки пайваста саломатии қудаконро таҳти назорат дорад?

Маҳорату малака, дониш ва муносибати омузгорон: Teachers' Skills, Knowledge and Attitudes ...

Омузгорон: Teachers...

- Оё метавонанд мафҳуми таълимоти «ҳамҷоя» ва «омузиши муносибати дустонаро» фаҳмонад ва оид ба муҳити омузиши дустонаи ҳамҷоя мисолҳо орад?
- Оё бовари доранд, ки ҳамаи қудакон нигоҳ накарда ба шароити иқтисоди, забон, дин, ранги пушт, инчунин қудакони дорои эҳтиёҷоти махсус дар яққояги метавонанд дар омузиш бошанд?
- Оё барои дарёфт намудани қудакони сини мактабие, ки дар мактаб нестанд қалб шудаанд, то ин ки фаҳманд онҳо маълумот гирифта истодаанд ё на?
- Оид ба беморҳои ҷисмони, руҳи маълумот доранд, оё метавонанд ба қудакони бемор ғамғор буда метавонанд?
- Дар баробари дигар ҳамкорон аз ташҳиси ҳарсолаи духтурон гузаштаанд?
- Аз қудакон умеди қалон доранд ва барои ҳатм қардани мактаб қудаконро дилғарм мегардонанд?
- Оё муайян қардаанд мамбаҳоеро, ки ба қудакони ба омузиши алоҳидаги эҳтиёҷ доранд кумак намоянд?
- Оё дар маводҳои таълими, муҳити мактаб ва омузиши ҳуди онҳо метавонанд бадфикриҳои ахлоқи ё гендериро муайян кунанд ва инчунин барои ислоҳи онҳо низ қушиш кунанд?
- Оё ба хонандагон дар омузиши пайдо ва ислоҳ намудан бадфикриҳои ахлоқи ва гендери дар маводҳои таълими ва ислоҳи муносибатҳои ахлоқи кумак қарда метавонанд?
- Оё барномаи таълими, дарсҳо, ва фаъолиятҳои мактабиро бо талаботи қудакони дорои маълумот ва қобилиятигуногун мувофиқ қардаанд?
- Оё истифодаи мундариҷа, забон ва стратегияе онҳо дар омузиши ҳамаи қудакон кумак мекунад?
- Оё метавонад омузиши қудаконро бо усуле дар роҳ монад, ки ба ҳамаи қудакони дорои қобилияти ва талаботи гуногун фаҳмо ва амик қардад?
- Оё фикрқунанда ва дар омузиш самими, мутобиқ шаванда ба ҳама ҳолат ҳастанд?
- Оё дар яққояги бо маъмурияти мактаб, омузгорон, волидон ва қудакон фаъолият қарда метавонанд?

Такмили ихтисоси омузгор: Teacher Development ...

Омузгорон: Teachers...

- Оё дар дарсҳо ва ҷамъомадҳо оид ба инкишофи муҳити омузиши дугонаи ҳамчун дар синфхона ва мактаб иштирок намудаанд, инчунин дар тренингҳо такмили ихтисоси низ иштирок кардаанд?
- Оё оид ба инкишофи муҳити омузиши дугонаи ҳамчун ба омузгорон, волидон, маҳала ва ҷудакон маълумот дода метавонад?
- Оё оид ба баланд бардоштани дараҷаи фаҳмиш дар бораи мундариҷа ва мавзӯҳои фанни (ба монанди математика) дастгири мекунанд?
- Оё оид ба инкишофи маводҳои таълими ва омузиши доир ба муҳити омузиши дугонаи ҳамчун дастгири мекунанд?
- Оё аз ҷониби маъмурияти мактаб барои пайвасти назорат бурдан ва тартиб додани нақшаи назоратбери дастгири мекунанд?
- Оё муҳити корӣ дорад, ки дар онҳо онҳо маводҳои дарсиро омода кунанд инчунин фикрҳои яқингарро шунаванд?
- Оё боре «намуна»-и муҳити омузиши дугонаи ҳамчун додан?

Хонандагон: Students ...

- Оё ҳамаи ҷудакони сини мактабии маҳала пайвасти ба мактаб мекунанд?
- Оё ҳамаи хонандагон китоби дарси ва маводҳои дарсӣ, ки талаботи омузиши онҳоро қоне мекунанд дорад?
- Оё ҳамаи хонандагон бо маълумоти баҳодиҳанда шинос мешаванд, то ин ки, ин маълумотнома барои пешрави ва такмили ҳониши ояндашон кумак намояд?
- Оё ҷудакони дорой маълумот ва қобилияти гуногун барои нишон додани худ ва омузиш дар мактабу синфхонаҳо имкониятҳои баробар дорад?
- Оё аз болои ҳамаи ҷудакон назорат бурда мешавад барои номуқтазам будани давомташон ва ислоҳи амалшон?
- Оё ҳамаи хонандагон барои иштирок дар фаъолиятҳои мактабии имкониятҳои баробар дорад?
- Оё ҳамаи хонандагон барои инкишофи роҳбари ва қоидаҳо дар мактаб ва синфхона кумак мекунанд яъне оид ба поймол нақардани ҳуқуқҳо, нагузостани зуровари ва таҳрир?

Барномаи таълими (Нақшаи Таълими): Academic Content and Assessment ...

- Оё барномаи таълими барои гуногун будани методҳои таълими омадашудааст, ба монанди иҷрои сахнаҳо, муҳоҷисаҳо, яъне, ки дараҷа ва тартибҳои гуногунро да бар мегирад махсусан барои ҷудакони эҳтиёҷи махсус дошта ба омузиш?
- Оё барномаи таълими ба таҷрибаи ҳарӯзаҳои ҳамаи хонандагон мактаб нигоҳ нақарда ба маълумот ва қобилиятҳои рағна қарда шудааст?
- Оё барномаи таълими саводноки яъне хондану навиштан, ҳисобу қитоб ва малақаҳои ҳаётӣ бо дигар фанҳо ворид мекунанд. (алоқаманди менамояд)
- Оё омузгорон барои кумак қардан дар омузиши ҷудакон аз манбаҳои датарасшавандаи минтақавӣ истифода қарда метавонанд?
- Оё дар маводҳои барномаи таълими расмӣ, мисолҳо ва маълумот дар бораи одамони гуногунӣ ҷамъият, нигоҳ нақарда ба қиҳатҳои этники, қинсият, шароити иқтисодӣ-иҷтимоӣ, инчунин одамони дорой эҳтиёҷоти махсус дошта қой дода шудааст?

- Оё ба кудаконе, ки хангоми омузиш душвори мекашанд, имконияти боз такрори дарсро гирифтани ё боз омузиши иловагиро доранд?
- Оё дар барномаи таълими ва маводҳои дарси забоне, ки кудакон дар мактаб ва берун аз он гап мезананд истифода шудааст?
- Оё барномаи таълими доштани муносибати боэҳтиромона, сабуруна ва додани дониш дар бораи таҷрибаҳои ахлоқии худ ва дигаронро пешбари менамояд?
- Оё омузгорон оид ба санчиши дониш, маҳорату малакаи хонандагон ин чунин оид ба худбаҳодихии хонандагон усули гуногуни баҳодихиро истифода мекунанд?

Фанҳои махсус ё фаъолиятҳои берун аз синфи: Special Subject Areas/Extra – curricular Activities ...

- Кудакони дорои эҳтиёҷоти махсус барои инкишоф ва бозихои ҷисмонӣ имконият доранд?
- Духтарон низ дар катори писарон имконият ва дастрасӣ ба ҳамагуна бозихо ба монанди футбол ё дигар фаъолиятҳои берун аз синфиро доранд?
- Хамаи кудакон имконият доранд, ки бо забоне, ки бори аввал ба мактаб омаданд бо ҳамон хонанд нависанд ва агар имконият бошад ҳамон тарик давом диҳанд?
- Оё мактаб ба кудакон нишон медиҳад, ки нисбат ба хама намуд дин эҳтиром дошта бошанд ва ба онҳо имконият фароҳам оварда шудааст, то ин, ки оди урфу одатҳои динҳои гуногун то кадрӣ имкон маълумот дошта бошанд?

Маҳала: Community ...

- Гуруҳи волидонӣ маҳала оид ба муҳити омузиши дустонаи ҳамчоя маълумот доранд ва барои ташкили чунин муҳит меҳоканд сахмгузори намоянд?
- Маҳала ба мактаб барои дар бар гирифтани тамоми кудаконе, ки аз мактаб дур мондаанд кумак мекунад?
- Гуруҳи волидон ва маҳала барои амали гурдонидани муҳити омузиши дустонаи ҳамчоя фикрхояшонро пешниҳод мекунанд?
- Волидон од ба давомот ва иштироки фарзандонашон дар дарсҳо маълумот мегирианд?